

A Pécsi Ítéltábla a dr. Dobos Béla ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Blaskovics Marietta ügyvéd által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indított perében a ... Törvényszék 2015. április 15. napján kelt számú ítélete ellen a felperes által 9. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és az alperes 16/2014.(12.12.) számú közgyűlési határozatát megsemmisíti.

Mellőzi a felperesnek az alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40.000 (negyvenezer) forint első- és 20.000 (húszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - 36.000 (harminchatezer) forint le nem rótt elsőfokú és 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az alperesnek korábban elnöke és a perbeli időszakban elnökségi tagja volt.

Az alperes 2014. december 2. napján megtartott elnökségi ülésén a felperes is részt vett, amelyen szóba került a felperes, mint volt egyesületi elnök tartozásának rendezése. A felperes kijelentette, hogy a felé kiállított 225.000 forint bérleti díjról szóló számlát nem fizeti meg, mert az alapjául szolgáló bérleti szerződést nem írta alá, a szerződésen az általa készített aláírás bélyegző lenyomata szerepel, a szerződést annak alkalmazásával hamisították. Ezt követően a jelenlévők között vita alakult ki a bérleti szerződés aláírásának körülményei tekintetében, amelynek során a felperes nyomdafestéket nem tűrő szavakkal, megengedhetetlen,

megbotránkozást keltő stílusban ordítózva **H.** elnökségi tagot hazugnak nevezte és azt állította, hogy **H.-né** a bérleti szerződés hamisításában vett részt.

Az elnökségi ülésen ilyen előzmények után a tagok elfogadták a felperes egyesületi tagságból történő kizárásának javaslatát azzal, hogy azt a közgyűlés elé terjesztik.

Az elnökségi ülést követően 2014. december 10-én **Gy.**, az alperes elnöke és **H.** is levelet intézett az alperes esedékes közgyűléséhez, amelyben javasolták a felperes kizárását, és amelyben jelezték, hogy amennyiben a felperes kizárása a közgyűlésen nem történik meg, úgy tagsági jogviszonyukat megszüntetik, **Gy.** elnökségi tisztségéről lemond.

Az alperes 2014. december 12. napjára összehívott iparos közgyűlésének napirendi pontjai között 4. sorszám alatt szerepelt az alperes egyesületi alapszabályának módosítása, 7. napirendi pontja pedig a felperes kizárására irányuló javaslat megtárgyalása. Az alperes közgyűléséről felvett jegyzőkönyv rögzítette, hogy a közgyűlésen 23 tag jelent meg, a közgyűlés az eredetileg meghirdetett időpontban nem volt határozatképes, 17 óra 30 perckor megismételt közgyűlést tartottak, amelyen a jelenléti ív szerint 24 tag jelent meg. A közgyűlés ezt követően az egyesületi elnök javaslatára a meghívóban közölt napirendi pontok sorrendjét megváltoztatva, a 3. napirendi pontot követően, az eredetileg 7. napirendi pontként szereplő, a felperes kizárására irányuló javaslat megtárgyalását vette napirendre, és meghozta 16/2014.(12.12.) számú határozatot (a jegyzőkönyv szerint 25 jelenlévő egyesületi tagból 17 igen, 3 tartózkodás és 5 ellenszavazat mellett).

A határozat szerint „**Sz.** Közgyűlése az egyesület Alapszabálya 6.§ (3) bekezdésében írt kizárási okból, az Alapszabály 8.§ (4) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján felperes neve egyesületi tagot 2014. december 12-ei hatállyal az egyesület tagjai közül kizárta, mert

- felperes neve egyesületi elnöksége alatt az egyesülettel kötött helyiség bérleti szerződésből eredő bérleti kötelezettségének részben tett eleget, az egyesülettel szemben fennálló, mintegy negyedmilliós tartozása megfizetését megtagadta,
- az egyesület elnökségének 2014. december 2. napján tartott ülésén az egyesület képviselőjében a bérleti szerződés megkötésekor eljáró alelnököt tartalmában és elhangzásának módjában sértő kijelentésekkel illetve, hazugnak nevezte, tagadta, hogy a szerződést aláírta volna, ezzel szemben azt állította, hogy az aláírás bélyegzőjét használták a szerződés megkötésekor, az elnökség előtt arra vonatkozó nyilatkozatot tett, hogy a szerződés valótlan tartalmú és távollétében annak elkészítésében az alelnök közreműködött".

A felperes keresetében a 2014. december 12. napján meghozott 16/2014. számú közgyűlési határozat felülvizsgálatát és annak megsemmisítését kérte. Hivatkozása szerint az új Ptk. hatálybalépésére vonatkozó rendelkezések értelmében az alperes köteles lett volna a létesítő okiratának mindazon rendelkezéseit felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg az új Ptk. szabályainak. A közgyűlés napirendi pontjai között szerepelt is az alapszabály módosítása, ehhez

képest a közgyűlés eljárása nem tisztességes abból a szempontból, hogy a napirendi pontokat felcserélve az alapszabály módosítását megelőzően zárta ki a felperest tagjai köréből, így a kizárási eljárás és a kizárási határozat sem alakilag, sem tartalmilag nem felel meg a hatályos Ptk. rendelkezéseinek. Utalt arra is, hogy a vitatott közgyűlési határozat nem tartalmaz semmiféle bizonyítékot arra, hogy a felperes az ipartestület alapszabályát súlyosan vagy ismételten megszegte volna, illetőleg arra, hogy a határozatot a felperessel nem közölték, jogorvoslati lehetőséget számára nem biztosítottak. A 2014. december 12-ei közgyűlés jegyzőkönyve pontatlanságot tartalmaz a jelenlévők számát illetően is, illetve a tagi jogok gyakorlását korlátozta, hogy az alperes elnöke és alelnöke lemondásával fenyegetett arra az esetre, ha a felperes kizárása elmaradna. Vitatta azt is, hogy részére a közgyűlési meghívót szabályszerűen kézbesítették volna.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 20.000 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a Ptké.11.§ (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezésekre figyelemmel a közgyűlési napirendi pontok sorrendjének megcserélése nem volt jogszabálysértő, a felek jogviszonyára a régi Ptk.62.§ (6) bekezdése irányadó. A felperes a 30 napos jogvesztő határidőn belül támadta meg a közgyűlés határozatát, ezért a keresetet az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta. Megállapította, hogy az alperes keresettel támadott határozata eljárási, illetve garanciális szempontokból nem kifogásolható. Az alperes az egyesület hatályos és alkalmazandó alapszabálya szerint hívta össze a közgyűlést, annak pedig nem volt érdemi jelentősége a támadott határozat szempontjából, hogy a közgyűlési jegyzőkönyv a jelenlévők számát ellentmondásosan rögzítette, figyelemmel arra, hogy a peradatok alapján egyértelműen megállapítható volt a közgyűlés döntése a felperes kizárása tekintetében.

A törvényszék vizsgálta a kizárásban felhozott indokok helytállóságát is. Rögzítette, hogy az alperes alapszabálya 6.§ 3. pontja szerint a tagsági viszony megszűnik, ha a tagot magatartási vétség vagy a testület által megállapított és megszavazott fenntartási költség megfizetésének elmulasztása miatt a közgyűlés kizárja. Az alapszabály ugyanakkor nem szolgál részletes magyarázattal a tekintetben, hogy valamely magatartás mikor minősül magatartási vétségnek, ezért a bíróság csak azt vizsgálhatta, hogy a felperesnek, mint tagnak az elnökségi ülésen felhozott magatartása a magatartási vétség kategóriájába tartozik-e vagy sem. A törvényszék e körben kifejtett álláspontja szerint „a felperes lényegében maga által sem vitatott, csupán érdemi szempontból magyarázott magatartása a magatartási vétség kategóriáját annyiban kimeríti, amennyiben az alperes, mint önkormányzatisággal rendelkező egyesület a közgyűlésén ezt ekként értékelte”.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy annak a kérdésnek, hogy az alperes bérleti díj követelése fenntartási költségnek minősül-e, annyiban nincs jelentősége a kereset elbírálása szempontjából, hogy az alperes elnöksége időközben a bérleti díj

követelés behajtásától eltekintett, ehhez képest a felperes kifogásolt magatartása a kizárás alapjául nyilvánvalóan nem szolgálhatna.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a 16/2014.(12.12.) számú közgyűlési határozat megsemmisítése, valamint az alperes perköltségben való marasztalása érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Hivatkozott arra, hogy téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperesi magatartás pusztán attól válhat kizárási okká, hogy „az önkormányzatisággal rendelkező egyesület a felperes magatartását magatartási vétségként értékelte”, ez a megközelítés ugyanis korlátlaná tenné a többség jogait, teret adna a személyeskedésnek és a manipulációnak, elvenné a kisebbségi jogérvényesítés lehetőségét, mert az önkormányzatisággal szemben áll a tagnak az a joga, hogy részt vehessen az általa választott civil szervezet tevékenységében.

Kifogásolta az elsőfokú bíróság ítélete indokait azzal kapcsolatban is, hogy az új Ptk. szabályai csak a 2016. március 15-ét követően kérhetők számon a civil szervezeten, ezért az alperes 2014. december 12-én megtartott közgyűlésén megtehetette, hogy a napirendi pontok sorrendjét felcserélje. Hivatkozott arra, hogy a módosításra előkészített új alapszabály már tartalmazta a tagkizárással vonatkozó fokozott garanciális szabályokat, így annak elfogadása azzal járt volna, hogy a felperes kizárására vonatkozó eljárást újra kellett volna kezdeni és az alperes ezt akarta elkerülni, ezért cserélte fel a napirendi pontokat. Hivatkozása szerint ez a magatartása az új Ptk. 1:5.§ (1) bekezdésébe ütköző joggal való visszaélésnek minősül.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A fellebbezés megalapozott.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául.

A helyes tényállásból téves jogi következtetése levonásával hozta meg az elsőfokú bíróság érdemi döntését, azzal a másodfokú bíróság az alábbiak szerint nem értett egyet:

A 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 11.§ (1) bekezdése szerint a Ptk. hatálybalépésekor nyilvántartásba bejegyezett, illetve a 9.§ (1) bekezdése szerint bejegyzés alatt álló egyesület és alapítvány a Ptk. hatálybalépését követő első létesítő okirat-módosítással egyidejűleg köteles a létesítő okiratának mindazon rendelkezését felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak.

A (3) bekezdés szerint az (1) bekezdés szerinti egyesület és alapítvány a létesítő okirata (1) bekezdés szerinti módosításának bírósági nyilvántartásba vételét,

legkésőbb azonban 2016. március 15. napját követően csak a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő létesítő okirat alapján és a Ptk. rendelkezésének megfelelően működhet.

A fenti rendelkezések figyelembevételével a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem követett el joggal való visszaélést akkor, amikor a felperes kizárására vonatkozó indítvány megtárgyalása előtt nem módosította az eredeti meghívóban foglalt napirendi pontoknak megfelelően az alapszabályát, ugyanis nem volt alapszabály módosítási kényszerhelyzetben, azt az irányadó rendelkezések szerint 2016. március 15. napjáig bármikor megtehetette, illetve megteheti. Nem jogszabálysértő erre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása abból a szempontból, hogy a felek jogviszonyára a régi Ptk. rendelkezéseit kell irányadónak tekinteni.

Az egyesülési jogról, közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 3.§ (1) bekezdése szerint az egyesülési jog mindenkit megillető szabadságjog, amelynek alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy másokkal szervezeteket, illetve közösségeket hozzon létre vagy azokhoz csatlakozzon.

A 4.§ (1) bekezdés szerint az egyesület az egyesülési jog alapján létrehozott szervezet.

A régi Ptk.61.§ (1) bekezdése szerint az egyesület olyan, Magyarországon önkéntesen létrehozott önkormányzattal létrehozott szervezet, amely az alapszabályban meghatározott célra alakul, nyilvántartott tagsággal rendelkezik és céljainak elérésére szervezi tagjai tevékenységét. Az egyesület jogi személy.

Az önkormányzatiság lényege, hogy az állam nem kíván beleszólni az egyesület belső viszonyaiba, működésébe, az egyesület belső viszonyait ezért a jogszabályok nem határozzák meg, az arra vonatkozó előírásokat az egyesület alapszabályában vagy más belső szabályzatában kell rögzíteni.

A Ptk.62.§ (1) bekezdése értelmében az egyesület alapszabályában rendelkezni kell a szervezet nevééről, céljáról és székhelyéről, szervezetéről, a tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének módjáról és feltételeiről.

A tagkizárásáról, mint a tagsági jogviszony megszűnésének módjáról és annak feltételeiről az alapszabályban kell rendelkezni. Ez felel meg a Ptk.62.§ (1) bekezdésében foglalt szabály mellett a Ptk.4.§ (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség elvének is, a tagok ugyanis aszerint dönthetnek a követendő magatartásról, ha ismerik annak következményeit, tudják, hogy mely magatartásuk vonhatja maga után a tagsági jogviszonyuk megszűnését.

Az alperes alapszabálya, annak 6.§ 3. pontjában rögzíti, hogy kizárás által a tagot magatartási vétség vagy a testület által megállapított és megszavazott fenntartási költség megfizetésének elmulasztása miatt szűnik meg a tagsági jogviszony.

A testület által megállapított és megszavazott fenntartási költség megfizetésének elmulasztása, mint a kizárási ok feltétele, a jogszabályoknak megfelelő, egyértelmű.

A 16/2014. számú kizárási határozat e tekintetben nem felel meg az alapszabálynak, mert nem a testület által megállapított fenntartási költség, hanem egy szerződésen alapuló tartozás meg nem fizetése miatt zárta ki tagjai sorából a felperest.

Az alperes alapszabálya a kizárási mód másik feltételeként „magatartási vétség” elkövetését rögzíti. Ez azonban a jogszabályi előírásoknak nem felel meg, ugyanis nem határozza meg a „magatartási vétség” fogalmát, nem állapítható meg, hogy milyen magatartások tartoznak ebbe a körbe. Ennek hiányában csak az egyesület céljával ellentétes, illetve a tag kötelezettségeinek megszegését jelentő magatartás szolgálhat kizárási okként. A felperes által a 2014. december 2-ai elnökségi ülésen az egyik elnökségi taggal szemben tanúsított sértő viselkedés azonban - bár lehetnek jogi következményei is - nem tekinthető az egyesület céljával ellentétes vagy azt veszélyeztető magatartásnak, és nem valósít meg az egyesület alapszabályában rögzített kötelezettségek megszegését jelentő magatartást sem, így a felperes tag kizárásának indokaként nem szolgálhat. A felperes kizárására e viselkedés miatt csak akkor lenne lehetőség ha az alapszabály a „magatartási vétségeket” meghatározta volna, és a felperes magatartása ezek valamelyikét jelentené.

A fenteikre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetnek helyt adva az alperes jog-, illetve alapszabálysértő határozatát a Ptk.62.§ (6) bekezdése alapján megsemmisítette.

A sikeres fellebbezés folytán az alperes teljes egészében pervesztes lett, ezért kötelezte a bíróság az alperest a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a felperes első- és másodfokú eljárásban felmerült költségének viselésére, amely a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja és a felperes által csatolt megbízási szerződés tartalma alapján határozta meg.

Ugyancsak pervesztessége folytán a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt első- és másodfokú illeték viselésére az Itv.39.§ (3) bekezdés c) pontja alapján megállapított pertárgyérték után, az Itv.42.§ (1) bekezdés a) pontja és 46.§ (1) bekezdése alapján megállapított mértékben.

Pécs, 2015. szeptember 10.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubí Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró